

Vad är penningpolitik?

Här följer några frågor att besvara när du har sett filmen *Vad är penningpolitik?* Arbeta vidare med någon av uppgifterna under rubriken Diskutera, resonera och ta reda på mer.

1. Vad betyder det att Riksbanken bedriver penningpolitik?

1. Riksbanken genomför en höjning av skatten på finansiella tjänster.
- X. Riksbanken trycker upp mer pengar.
2. Riksbanken beslutar om nivån på styrräntan, som i sin tur påverkar inflationen.

2. Riksbankens mål är att inflationen i Sverige ska vara 2 procent. Det betyder att:

1. En kasse varor som i dag kostar 100 kr ska kosta 98 kr om ett år.
- X. En kasse varor som i dag kostar 100 kr ska kosta 102 kr om ett år.
2. Pengarnas värde minskar för varje år som går.

3. På vilket sätt bidrar hushållen till landets ekonomi?

1. De bidrar med skattesänkningar och exportintäkter.
- X. De bidrar med arbetskraft och efterfrågar varor och tjänster.
2. De bidrar med att erbjuda varor och tjänster till försäljning.

4. Vad menas med jämviktspris?

1. Att priset på varor och tjänster bestäms av den nivå där hushållen är villiga att betala lika mycket som företagen upplever sig ha råd att sälja för.
- X. Att priset på varor och tjänster bestäms av Riksbanken.
2. Att priset på varor och tjänster i ekonomin bestäms av företagets inköpsavdelningar.

5. Riksbanken vill att ökningstakten i den allmänna prisnivån i samhället ska vara:

1. Hög och stabil.
- X. Hög och varierande.
2. Låg och stabil.

6. Vad betyder det att Riksbanken använder räntevapnet?

1. Riksbanken vill bestämma över ekonomin genom att införa hårdare regler på den finansiella marknaden.
- X. Riksbanken försöker styra ekonomin genom att höja eller sänka styrräntan.
2. Riksbanken vill styra löneutvecklingen i ekonomin genom att bidra med mer ränta.

7. Hur kan löntagare, som förhandlat sin lön för flera år framåt, förlora på en oväntat hög inflation?

1. Det leder till att den allmänna prisnivån i landet sjunker.
- X. Löntagarna kommer att behöva betala högre skatt.
2. Den lön de får räcker inte till lika mycket eftersom priserna stiger mer än lönerna.

8. När är det förmånligt att låna pengar i banken?

1. Vid hög inflation.
- X. Vid låg inflation.
2. Vid deflation.

9. Vad använder Riksbanken för att bedöma om styrräntan ska höjas, sänkas eller vara oförändrad?

1. Ekonomiska kalkyler som beräknar den årliga skatteintäkten från landets hushåll.
- X. Ekonomiska prognoser som visar hur ekonomin i Sverige och utlandet utvecklar sig i framtiden.
2. Äldre finansiella rapporter som visar hur tidigare riksbanksdirektioner har fattat sina beslut.

10. Riksbanken tar fram en så kallad räntebana, vad är det?

1. Räntebanan är en prognos över hur räntan förväntas utvecklas i framtiden.
- X. Räntebanan visar hur räntan har förändrats det föregående året.
2. Räntebanan visar hur alla banker i landet följer Riksbankens räntebeslut.

Diskutera, resonera och ta reda på mer

1. Varför penningpolitik?

Penningpolitik betyder att Riksbanken styr över *styrräntan* som i sin tur påverkar aktiviteterna i ekonomin. Varför ska Riksbanken lägga sig i aktiviteterna i ekonomin? Varför kan inte ekonomin sköta sig själv? Vad skulle kunna hända om det inte fanns någon centralbank som tog ansvar för penningpolitiken?

2. Penningpolitiken påverkar

Vad erbjuder hushållen som företagen vill ha? Hur bestäms *jämviktspriset* för varor och tjänster? På vilket sätt påverkar penningpolitiken olika aktörer i ekonomin? Hur påverkas hushåll och företag om styrräntan sänks?

3. Om du var riksbankschef, vad skulle du då göra?

Tänk dig att du är riksbankschef och följande situation uppstår: Löneökningarna har under en tid varit stora, hushållen har fått mer pengar i plånboken, konsumtionen går på högvarv och den allmänna prisnivån håller på att stiga kraftigt. Den stigande *inflationen* börjar bli ett problem. Vad gör du? Motivera ditt beslut.

4. Ta reda på mer

- Vad är den aktuella styrräntan idag? Anses den hög eller låg?
- Hur ser Riksbankens räntebana ut?
- Hur tror Riksbanken att räntan och inflationen kommer att utvecklas det kommande året?
- Är Sverige i en hög- eller lågkonjunktur?

5. Har du koll på begreppen?

Penningpolitik, styrränta, inflation, jämviktspris, efterfrågan, utbud, räntevapen, låna, spara, ränta, räntebana, prognos, finansiell marknad, arbetsmarknad, lönebildning.